

Broj: 01-297-8/19/R-129-282

Datum: 17.12.2019. godine

Na osnovu odredbi člana 28. stav 1. alineja 4. Zakona o električnoj energiji ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 8/08, 34/09, 92/09 i 1/11), člana 10. stav 1. tačka 9. Statuta Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske - Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 6/10), člana 33. stav 1. tačka g. Poslovnika o radu Regulatorne komisije za energetiku Republike Srpske ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 59/10) i člana 74. Pravilnika o javnim raspravama i rješavanju sporova i žalbi ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 70/10 i 7/19), u skraćenom postupku rješavanja spora po zahtjevu Žulj Marine iz Banjaluke, protiv MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banjaluka, u vezi sa tarifama po kojima se isporučuje električna energija, odnosno u vezi sa osporavanjem obračuna neovlašćeno utrošene električne energije, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske, na 129. redovnoj sjednici, održanoj 17. decembra 2019. godine, u Trebinju, donijela je

RJEŠENJE

1. ODBIJA SE zahtjev Žulj Marine iz Banjaluke od 09.08.2019. godine, kojim osporava Račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-105256290-6878-12824 od 21.02.2019. godine u iznosu od 3.431,69 KM na mjernom mjestu ED broj 105256290, u objektu na adresi Bulevar Vojvode Petra Bojovića broj 11 u Banjaluci, kao neosnovan.
2. Svaka stranka snosi svoje troškove koje je imala u ovom postupku.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 09.08.2019. godine, Regulatorna komisija za energetiku Republike Srpske (u daljem tekstu: Regulatorna komisija) primila je zahtjev za rješavanje spora Žulj Marine iz Banjaluke (u daljem tekstu: podnosilac zahtjeva), protiv MH "ERS" - MP a.d. Trebinje - ZP "Elektrokrajina" a.d. Banjaluka (u daljem tekstu: protivna strana) u vezi sa tarifama po kojima se električna energija isporučuje, odnosno u vezi sa obračunom neovlašćene potrošnje električne energije na mjernom mjestu ED broj 105256290, u objektu na adresi Bulevar Vojvode Petra Bojovića broj 11 u Banjaluci. Podnosilac zahtjeva ne osporava osnov neovlašćene potrošnje, već visinu obračuna od 3.431,69 KM, jer smatra da je ovaj iznos nekoliko puta veći od očitnog stanja na brojilu koje se nalazilo u dvorišnom objektu, a koje je navedeno u Zapisniku broj 001/07377 od 07.02.2019. godine, prilikom utvrđivanja neovlašćene potrošnje na ovom mjernom mjestu. Podnosilac dalje navodi da njen otac, registrovani krajnji kupac na ovom mjernom mjestu, nije boravio u Banjaluci prethodnih 20 godina i da se zbog liječenja doselio u oktobru 2017. godine, a da je u martu ove godine preminuo od posljedica bolesti. U kući su u poslijeratnom periodu, sve do 2017. godine,

boravili podstanari koji su kuću i održavali, tako da nije moguće utvrditi ko je odgovoran za preduzimanje neovlašćenih radnji.

Podnosilac u svom zahtjevu naglašava da ne osporava postojanje neovlašćene potrošnje, ali se obraća Regulatornoj komisiji radi korekcije navedenog iznosa za koji se tereti po osnovu neovlašćene potrošnje jer nije u mogućnosti da ga plati.

Nakon razmatranja podnesenog zahtjeva od protivne strane je, aktom broj 01-297-2/19 od 27.08.2019. godine, zatraženo izjašnjenje o zahtjevu podnosioca i dostavljanje raspoložive dokumentacije. Regulatorna komisija je, dana 14.11.2019. godine, primila izjašnjenje protivne strane, sa raspoloživom dokumentacijom. U izjašnjenju je, između ostalog, navedeno da je u evidencijama protivne strane, kao krajnji kupac u kategoriji potrošnje „domaćinstvo“, 1. tarifna grupa, na mjernom mjestu ED broj 105256290, u objektu na adresi Bulevar Vojvode Petra Bojovića broj 11 u Banjaluci, evidentiran Žulj Vjekoslav, a podnosilac zahtjeva je njegova kćerka. Mjerno mjesto se nalazi unutar objekta koji je često zatvoren, te se zbog toga ne očitava redovno ili se vrši samoočitavanje od strane krajnjeg kupca električne energije. Računi za utrošenu električnu energiju ispostavljaju se redovno. Dana 07.02.2019. godine, na osnovu Naloga za rad broj 57971/53774491 i poruke čitača o sumnjivoj potrošnji električne energije, izvršena je kontrola mjernog mjesta ED broj 105256290 o čemu je sačinjen zapisnik broj 001/07377 o utvrđivanju neovlašćene potrošnje električne energije. U zapisniku su navedeni osnovni podaci o mjernom mjestu i brojilu broj 10816842, proizvođača Iskra, te da distributivne plombe i žigovi verifikacije nisu oštećeni. Pored navedenog je konstatovano da kontroli mjernog mjesta prisustvuje krajnji kupac i predstavnici policije, te je opisan način na koji je ostvarena neovlašćena potrošnja odnosno da je nakon skidanja razvodne ploče na ovom mjernom mjestu ustanovljeno da su iza nje, prespojene dvije faze koje direktno napajaju objekat u dvorištu u kome se nalazi trofazno brojilo broj 7345107 sa zatečenim stanjem VT 12546 kWh i MT 403 kWh. U navedenom zapisniku je dalje konstatovano da je neovlašćena potrošnja isključena na način da su odsječene žice ispod ploče, a zapisnik je potpisan od strane kupca i lica koja su vršila kontrolu.

Protivna strana, dalje navodi, da je na ovako utvrđeno stanje primijenjena odredba člana 89. stav 1. tačka v) Opštih uslova za isporuku i snabdijevanju električnom energijom – Prečišćeni tekst ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 90/12) – u daljem tekstu: Opšti uslovi, kojom je definisano da se pod neovlašćenom potrošnjom električne energije podrazumijeva potrošnja bez mjernih uređaja ili mimo njih. Primjenom Opštih uslova za ovaj vid neovlašćene potrošnje sačinjen je obračun neovlašćene potrošnje u iznosu od 3.431,69 KM, po kom osnovu je podnosiocu zahtjeva izdat račun broj NF-105256290-6878-12824 od 21.02.2019. godine. Obračunska snaga je utvrđena kao proizvod nazivnog dozvoljenog strujnog opterećenja provodnika preko koga je izvršena neovlašćena potrošnja (40 A) sa nominalnim naponom, jer je neovlašćena potrošnja izvršena ispred osigurača. Ukupna količina neovlašćeno utrošene električne energije je utvrđena na osnovu člana 91. stav 2. tačka v) Opštih uslova, što znači kao proizvod obračunske snage iz tačke a) podtačka 1 ovog stava (18.40 kW), broja dana u periodu za koji se vrši obračun te broja sati i to 4 sata dnevno jer je utvrđeno da podnosilac ne koristi električnu energiju za grijanje. Na ovako utvrđenu količinu električne energije je primijenjena cijena definisana odredbom člana 92. stav 2. tačka a) Opštih uslova, odnosno cijena za kupce iz kategorije potrošnje "domaćinstvo", 1. tarifna grupa, shodno tarifnim stavovima. Period za obračun neovlašćene potrošnje utvrđen je u trajanju od godinu dana na osnovu odredbe člana 90. stav 3. Opštih uslova. Protivna strana je, dana 08.08.2019. godine, odbila, kao neosnovan, prigovor podnosioca zahtjeva od 13.06.2019. godine u vezi sa obračunatom neovlašćenom potrošnjom. Podnosilac nije izvršio plaćanje iznosa fakturisanog po osnovu neovlašćene potrošnje električne energije. Ovaj objekat nije isključen sa distributivne mreže zbog duga

po osnovu neovlašćeno utrošene električne energije, do okončanja postupka koji vodi Regulatorna komisija po zahtjevu podnosioca.

Regulatorna komisija je ocijenila da su stranke pribavile dovoljno dokaza na osnovu kojih se može pravilno i potpuno utvrditi činjenično stanje i donijeti pravedna odluka i bez posebnog saslušanja stranaka i dodatnog prikupljanja i izvođenja dokaza, te je, na 127. redovnoj sjednici, održanoj 28. novembra 2019. godine, donijela zaključak da se u ovom sporu donese odluka u skraćenom postupku. Na istoj redovnoj sjednici, Regulatorna komisija je utvrdila i nacrt rješenja u ovom postupku. Zaključak i nacrt rješenja su dostavljeni strankama, te je ostavljena mogućnost da stranke u roku od osam dana od dana prijema dostave komentare na navedene akte. Na internet stranici i oglasnoj tabli Regulatorne komisije objavljeno je obavještenje za javnost o rješavanju spora u skraćenom postupku, sa mogućnošću podnošenja komentara. U ostavljenom roku stranke nisu dostavljale komentare na navedene akte.

U postupku rješavanja ovog spora izvršen je uvid u sljedeću dokumentaciju, koju su stranke priložile: Zahtjev za rješavanje spora, Izjašnjenje protivne strane o zahtjevu podnosioca broj 4870/19 od 11.11.2019. godine, Nalog za rad broj 57971/5377449 od 07.02.2019. godine, Zapisnik o kontroli mjernog mjesta sa direktnim mjerenjem broj 001/64277 od 07.02.2019. godine, Zapisnik o utvrđivanju neovlašćene potrošnje električne energije broj 001/07377 od 07.02.2019. godine, Obračun o neovlašćeno utrošenoj električnoj energiji u iznosu od 3.431,69 KM, Račun broj broj NF-105256290-6878-12824 od 21.02.2019. godine, Dostavu fakture za naknadu neovlašćene potrošnje električne energije broj 2112/19 od 21.02.2019. godine, Prigovor na obračun neovlašćene potrošnje od 13.06.2019. godine, Odgovor na prigovor od 08.08.2019. godine, Kopije Čitačkih listi, te Energetsku i Finansijsku karticu kupca ED broj 105256290.

Nakon razmatranja zahtjeva podnosioca, izjašnjenja protivne strane i uvida u priloženu dokumentaciju stranaka, utvrđene su sljedeće činjenice:

- u evidencijama protivne strane, kao krajnji kupac u kategoriji potrošnje „domaćinstvo“, 1. tarifna grupa, na mjernom mjestu ED broj 105256290, sa brojiлом broj 10816842, u objektu na adresi Bulevar Vojvode Petra Bojovića broj 11 u Banjaluci, evidentiran je Žulj Vjekoslav;
- mjerno mjesto se nalazi unutar objekta koji je često zatvoren, te se zbog toga ne očitava redovno ili se vrši samoočitavanje, ali se redovno ispostavljaju računi za utrošenu električnu energiju;
- na osnovu naloga za rad broj 57971/5377449 od 07.02.2019., radnici protivne strane su izvršili kontrolni pregled mjernog mjesta i utvrdili da su iza razvodne ploče neovlašćeno prespojene dvije faze koje direktno napajaju objekat u dvorištu u kome se nalazilo trofazno brojilo broj 7345107 sa zatečenim stanjem VT 12546 kWh i MT 403 kWh, koje nije registrovano u evidencijama protivne strane, niti je za priključenje ovoga brojila protivna strana donijela rješenje o elektroenergetskoj saglasnosti;
- utvrđeno činjenično stanje je konstatovano zapisnikom o kontrolnom pregledu mjernog mjesta broj 001/64277 od 07.02.2019. godine i zapisnikom o utvrđivanju neovlašćene potrošnje električne energije 001/07377 od 07.02.2019. godine, koji su potpisali radnici protivne strane kao i Žulj Vjekoslav, otac podnosioca zahtjeva;
- protivna strana je, u skladu sa propisima, sačinila račun za neovlašćeno utrošenu električnu energiju broj NF-105256290-6878-12824 od 21.02.2019. godine u iznosu od 3.431,69 KM;

- obračun neovlašćeno utrošene električne energije se odnosi na period od godinu dana, tj. na period od 07.02.2018-07.02.2019. godine;
- podnosilac zahtjeva je, dana 13.06.2019. godine, podnio prigovor na obračunati iznos neovlašćene potrošnje, a protivna strana je 08.08.2019. godine podnosiocu dostavila odgovor na prigovor, kojim je prigovor odbijen kao neosnovan;
- podnosilac zahtjeva nije izvršio plaćanje iznosa koji mu je fakturisan po osnovu neovlašćene potrošnje;
- podnosilac zahtjeva blagovremeno plaća redovne mjesečne račune za utrošenu električnu energije na mjernom mjestu ED broj 105256290;
- porodična kuća podnosioca zahtjeva nije isključena sa distributivne mreže zbog duga po osnovu neovlašćeno utrošene električne energije.

Na osnovu navedenih činjenica, nesumnjivo je utvrđeno postojanje neovlašćene potrošnje električne energije na mjernom mjestu ED broj 105256290, u kategoriji potrošnje „domaćinstvo“, 1. tarifna grupa, u objektu na adresi Bulevar Vojvode Petra Bojovića broj 11 u Banjaluci, koje je u evidencijama protivne strane registrovano na krajnjeg kupca Žulj Vjekoslava. Neovlašćena potrošnja je otkrivena kontrolnim pregledom ovlašćenih radnika protivne strane, dana 07.2.2019. godine, o čemu su sačinjeni odgovarajući zapisnici. Kontrolnim pregledom je utvrđeno da su, na ovom mjernom mjestu, iza razvodne ploče, a prije brojila broj 10816842, prespojene dvije faze koje direktno napajaju objekat u dvorištu. Neovlašćena potrošnja je izvedena u smislu odredbe člana 89. stav 1. tačka v) Opštih uslova – potrošnja bez mjernih uređaja ili mimo njih, budući da je na opisani način omogućeno da se električna energija troši bez njenog registrovanja na mjernom mjestu ED broj 105256290.

Obračun neovlašćene potrošnje je pravilno sačinjen u skladu sa odredbama Opštih uslova. i to:

- obračunska snaga je utvrđena u skladu sa odredbom člana 91. stav 2. tačka a) podtačka 1. Opštih uslova, odnosno kao proizvod dozvoljenog strujnog opterećenja provodnika preko koga je izvršena neovlašćena potrošnja od 40 A sa nominalnim naponom, jer je neovlašćena potrošnja izvršena ispred osigurača, te
- količina neovlašćeno utrošene aktivne energije utvrđena je na osnovu odredbe člana 91. stav 2 tačka a) podtačke 1. Opštih uslova, odnosno kao proizvod obračunske snage od 18.40 kW, broja dana u periodu za koji se vrši obračun te broja sati i to 4 sata dnevno jer je utvrđeno da podnosilac ne koristi električnu energiju za grijanje.

S obzirom na činjenicu da nije utvrđeno kada su počinjene neovlašćene radnje na mjernom mjestu i priključku, odnosno da u prethodnom periodu od godinu dana nije bilo kontrola onog dijela priključka na kojem su izvršene neovlašćene radnje, protivna strana je za obračun neovlašćeno utrošene električne energije pravilno odredila period od godinu dana, tj. period od od 07.2.2018-07.2.2019. godine, a na osnovu odredbe člana 90. stav 3. Opštih uslova.

Podnosilac ne osporava osnov za obračun neovlašćene potrošnje, već svoj zahtjev temelji na navodima da je iznos od 3.431,69 KM nekoliko puta veći od očitano stanja na brojilu koje se nalazilo u dvorišnom objektu - VT 12.546 kWh i MT 403 kWh, prilikom utvrđivanja neovlašćene potrošnje na ovom mjernom mjestu. Međutim, nije se mogao prihvatiti zahtjev podnosioca da umjesto obračuna neovlašćene potrošnje plati električnu enrgiju prema očitano stanju - VT 12546 kWh i MT 403 kWh, na brojilu broj 7345107, u dvorišnom objektu, budući da za priključenje ovoga brojila na priključni vod protivna strana nije

donijela rješenje o elektroenergetskoj saglasnosti, pa ovo brojilo nije bilo ni registrovano u evidencijama protivne strane. Prema tome, sa ovoga neverifikovanog brojila, podaci o očitavanju se nisu ni mogli uzeti kao validni, budući da je utvrđeno postojanje neovlašćene potrošnje, u vidu potrošnje bez mjernih uređaja ili mimo njih u smislu odredbe člana 89. stav 1. tačka v) Opštih uslova. Pored toga, obračun naknade za neovlašteno utrošenu električnu energiju se sačinjava u skladu sa naprijed navedenim imperativnim odredbama Opštih uslova, a Opšti uslovi su doneseni na osnovu člana 23. alineja 6. i odredbe člana 74. Zakona o električnoj energiji. Između ostalog, navedenom odredbom Zakona o električnoj energiji jasno je propisano da se Opštim uslovima uređuje način utvrđivanja količine i snage neovlašteno utrošene električne energije, kao i način obračuna i naplate naknade za neovlašteno utrošenu električnu energiju. **Obračunom neovlašteno preuzete električne energije, se u stvari utvrđuje količina električne energije u skladu sa propisima.** Sve navedene činjenice jasno ukazuju da je na mjernom mjestu podnosioca zahtjeva neovlašteno preuzimana električna energija, jer su iza razvodne ploče prespojene dvije faze koje direktno napajaju objekat u dvorištu čime je omogućena potrošnja električne energije mimo registrovanog mjernog uređaja u smislu odredbe člana 89. stav (1) tačka v) Opštih uslova. Kako je u ovom slučaju preuzeta električna energija mimo regulatornog brojila usljed preduzimanja neovlaštenih radnji na mjernom mjestu, količina preuzete električne energije je utvrđena u skladu sa propisima, odnosno na osnovu imperativnih odredbi člana 91. i 92. Opštih uslova u formi obračuna neovlašteno preuzete električne energije.

Na osnovu naprijed navedenih činjenica i navedenih odredbi Opštih uslova utvrđeno je da je zahtjev podnosioca, kojim osporava obračun neovlaštene potrošnje na ovom mjernom mjestu, neosnovan, te je odlučeno kao u tački 1. dispozitiva ovog rješenja.

S obzirom da su troškovi postupka bili neznatni, te da nijedna stranka u postupku nije podnijela zahtjev za naknadu troškova, tačkom 2. dispozitiva rješenja, odlučeno je da svaka stranka snosi svoje troškove, koje je eventualno imala u ovom postupku na osnovu člana 27. stav 2. Zakona o električnoj energiji, a u vezi sa članom 103. stav 1. Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni glasnik Republike Srpske", broj 13/02, 87/07 i 50/10).

Pravna pouka se zasniva na odredbi člana 25. Zakona o energetici (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 49/09), te članu 5. i 15. Zakona o upravnim sporovima (Službeni glasnik Republike Srpske, broj 109/05 i 63/11).

Pravna pouka: Ovo rješenje je konačno. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe Okružnom sudu u Trebinju, u roku od 30 dana od dana prijema rješenja.

Predsjednik

Vladislav Vladičić